

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1529/2559

บริษัท พี เอ แคปปิตอล จำกัด ผู้ร้องขอ ธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารเครดิต อะกริกอล คอร์ปอเรท แอนด์ อินเวสเมนต์ แบงก์ จำกัด บริษัทบางกอกเรียลเบอร์ จำกัด (มหาชน) ลูกหนี้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 193/14, ป.พ.พ. มาตรา 193/15, ป.พ.พ. มาตรา 329, ป.พ.พ. มาตรา 1001, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/27, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/60, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/76

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2543 ลูกหนี้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินจำนวน 9,000,000 บาท และจำนวน 3,000,000 ดอลลาร์สหรัฐถึงกำหนดชำระวันที่ 31 พฤษภาคม 2543 ต่อมาเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2543 ลูกหนี้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินจำนวน 130,350,000 บาท ถึงกำหนดชำระวันที่ 30 พฤศจิกายน 2543 ให้แก่เจ้าหนี้ ต่อมาเจ้าหนี้นำตั๋วสัญญาใช้เงินมาขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ในคดีหมายเลขแดงที่ 1313/2544 ของศาลล้มละลายกลาง แม้เจ้าหนี้จะยังไม่ได้ฟ้องร้องบังคับชำระหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงิน และไม่ได้ขออนุญาตศาลล้มละลายกลางในการฟ้องร้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งมาก่อน แต่มูลแห่งหนี้ดังกล่าวได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม เจ้าหนี้ก็อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ได้ตามมาตรา 90/27 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 ซึ่งการขอรับชำระหนี้ดังกล่าวถือเป็นการทวงถามให้ใช้เงินตามตั๋วสัญญาใช้เงินและทำให้อายุความสะดุดหยุดลงตามมาตรา 193/14 (3) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเหตุที่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงสิ้นสุดโดยศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2550 ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ในคดีหมายเลขแดงที่ 1313/2544 ให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่นั้นตามมาตรา 193/15 วรรคสอง เมื่อนับถึงวันยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการคดีนี้ คือวันที่ 27 พฤศจิกายน 2552 จึงยังไม่พ้นระยะเวลาสามปีนับแต่วันตั๋วสัญญาใช้เงินถึงกำหนดใช้เงินตาม ป.พ.พ. มาตรา 1001 คำขอรับชำระหนี้ในคดีนี้ไม่ขาดอายุความ แม้แผนฟื้นฟูกิจการซึ่งศาลมีคำสั่งเห็นชอบแล้ว จะผูกมัดเจ้าหนี้ในการยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามมาตรา 90/60 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 และเมื่อศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการจะไม่กระทบถึงการใดที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผนหรือผู้บริหารแผนชั่วคราวได้กระทำไปแล้วก่อนศาลมีคำสั่งเช่นนั้นตามมาตรา 90/76 ก็ตาม แต่การที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2550 ก็มีผลให้แผนฟื้นฟูกิจการสิ้นสุดและสิทธิหน้าที่ของลูกหนี้ย่อมกลับไปเป็นดังเดิมที่มีกันอยู่ก่อนศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ เมื่อลูกหนี้ไม่ได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ให้ครบถ้วนตามจำนวนที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งอนุญาตให้ได้รับชำระหนี้ ลูกหนี้จะยกเอาประโยชน์ในการชำระหนี้บางส่วนเพื่อมาปลดปล่อยหนี้เงินต้นตามแผนฟื้นฟูกิจการและใช้ยื่นเจ้าหนี้เมื่อมีการยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการไปแล้วหาได้ไม่ เจ้าหนี้ย่อมกลับมาสิทธิเรียกร้องในมูลหนี้เดิมตามตั๋วสัญญาใช้เงิน เจ้าหนี้จึงนำเงินที่ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้จัดใช้เป็นดอกเบี้ยเสียก่อนตามมาตรา 329 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ และลูกหนี้ยังคงต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 14.5 ต่อปี ตามมูลหนี้ตั๋วสัญญาใช้เงินดังกล่าว

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของบริษัทบางกอกรับเบอร์ จำกัด (มหาชน) ลูกหนี้ เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2551 และมีคำสั่งตั้งลูกหนี้เป็นผู้ทำแผนเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552 เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในมูลหนี้เงินกู้ จำนวน 226,094,731.86 บาท เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ให้บรรดาเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และผู้ทำแผนตรวจคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/29 แล้ว ผู้ทำแผนได้แย้งคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้รายนี้ ต่อมาเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนแล้วมีคำสั่งอนุญาตให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการในมูลหนี้เงินกู้เป็นเงิน 226,094,731.86 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 14.5 ต่อปี ของต้นเงิน 137,763,564.27 บาท นับถัดจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการจนกว่าจะได้รับชำระเสร็จจากลูกหนี้ ผู้ทำแผนยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และมีคำสั่งไม่ให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้หรือให้มีสิทธิได้รับชำระหนี้จำนวน 77,796,413 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ชำระหนี้ครั้งสุดท้ายถึงวันที่ได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้น เจ้าหนี้ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมเป็นพับ ผู้บริหารแผนอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่ามีปัญหาวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้บริหารแผนว่า การหนี้เงินกู้ระยะสั้นตามตัวสัญญาใช้เงินที่เจ้าหนี้ยื่นอุทธรณ์วันที่ 2 ธันวาคม 2553 ภายหลังศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนโดยมีลูกหนี้เป็นผู้บริหารแผนแล้ว คำขอรับชำระหนี้ขาดอายุความแล้วหรือไม่ เห็นว่า ในคดีฟ้องผู้ออกตัวสัญญาใช้เงิน ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นเวลาสามปีนับแต่วันนั้น ๆ ถึงกำหนดใช้เงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1001 ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2543 ลูกหนี้ออกตัวสัญญาใช้เงินเลขที่ T 43123 จำนวน 9,000,000 บาท และเลขที่ T 43124 จำนวน 3,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ ถึงกำหนดชำระวันที่ 31 พฤษภาคม 2543 ตามสำเนาตัวสัญญาใช้เงิน ต่อมาเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2543 ลูกหนี้ออกตัวสัญญาใช้เงิน เลขที่ T 46720 จำนวน 130,350,000 บาท ถึงกำหนดชำระวันที่ 30 พฤศจิกายน 2543 ตามสำเนาตัวสัญญาใช้เงิน ทดแทนตัวสัญญาใช้เงิน เลขที่ T 43124 ให้แก่เจ้าหนี้ ต่อมาเจ้าหนี้นำตัวสัญญาใช้เงิน เลขที่ T 43123 และเลขที่ T 46720 มาขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในคดีหมายเลขแดงที่ 1313/2544 ของศาลล้มละลายกลางแม้เจ้าหนี้จะยังไม่ได้ฟ้องร้องบังคับชำระหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงิน และไม่ได้ขออนุญาตศาลล้มละลายกลางในการฟ้องร้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งมาก่อน แต่มูลแห่งหนี้ดังกล่าวได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการตามคดีหมายเลขแดงที่ 1313/2544 แม้ว่าหนี้้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม เจ้าหนี้ก็อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ได้ตามมาตรา 90/27 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 ซึ่งการขอรับชำระหนี้ดังกล่าวถือเป็นการทวงถามให้ใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงินและทำให้อายุความตามตัวสัญญาใช้เงินสะดุดหยุดลงตามมาตรา 193/14 (3) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อเหตุที่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงสิ้นสุดโดยศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2550 ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในคดีหมายเลขแดงที่ 1313/2544 ให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่นั้นตามมาตรา 193/15 วรรคสอง เมื่อนับถึงวันยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการคดีนี้ คือ วันที่ 18 พฤศจิกายน 2552 จึงยังไม่พ้นระยะเวลาสามปีนับแต่วันตัวสัญญาใช้เงิน เลขที่ T 43123 และเลขที่ T 46720 ถึงกำหนดใช้เงินตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1001 ที่ศาลล้มละลายกลางวินิจฉัยว่า คำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ในคดีนี้ไม่ขาดอายุความ ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย อุดหนุนของผู้บริหารแผนในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น มีปัญหาวินิจฉัยตามอุดหนุนของผู้บริหารแผนว่า เงินที่ลูกหนี้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในคดีหมายเลขแดงที่ 1313/2544 ของศาลล้มละลายกลาง จะต้องนำไปหักหนี้ออกจากยอดเงินต้นตามแผนฟื้นฟูกิจการนั้นก่อนหรือไม่ เห็นว่า แม้แผนฟื้นฟูกิจการซึ่งศาลมีคำสั่งเห็นชอบแล้ว จะผูกมัดเจ้าหนี้ในการชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในคดีหมายเลขแดงที่ 1313/2544 ตามมาตรา 90/60 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 และเมื่อศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการจะไม่กระทบถึงการใดที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราวได้กระทำไปแล้วก่อนศาลมีคำสั่งเช่นนั้นตามมาตรา 90/76 ก็ตาม แต่การที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2550 ก็มีผลให้แผนฟื้นฟูกิจการสิ้นสุด และสิทธิหน้าที่ของลูกหนี้ย่อมกลับเป็นไปดังเดิมที่มีกันอยู่ก่อนศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ เมื่อลูกหนี้ไม่ได้ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ให้ครบถ้วนตามจำนวนที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งอนุญาตให้ได้รับชำระหนี้ ลูกหนี้จะยกเอาประโยชน์ในการชำระหนี้บางส่วนเพื่อมาปลดปล่อยหนี้เงินต้นตามแผนฟื้นฟูกิจการและไต่ถามเจ้าหนี้เมื่อมีการยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการไปแล้วหาได้ไม่ เจ้าหนี้ย่อมกลับมามีสิทธิเรียกร้องในมูลหนี้เดิมตามตัวสัญญาใช้เงิน เลขที่ T 43123 และเลขที่ T 46720 เจ้าหนี้จึงนำเงินที่ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้จัดใช้เป็นดอกเบี้ยเสียก่อนตามมาตรา 329 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ และลูกหนี้ยังคงต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 14.5 ต่อปี ตามมูลหนี้ตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าว คำสั่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่อนุญาตให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ในคดีนี้ จึงชอบแล้ว ที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ยกคำร้องนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย อุดหนุนของผู้บริหารแผนฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ

องค์คณะ

สุทัศน์ ศิริมหาพฤกษ์ · ทศนีย์ จันสัจจัย ธรรมเกณท์ · ชัยยุทธ ศรีจ่านงค์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1529/2559>